

UZ IZLOŽBU AKVIZICIJE MUZEJA SUVREMENE UMJETNOSTI 1991.-1996.

Marija Gattin
Leonida Kovač
Galerija suvremene umjetnosti
Zagreb

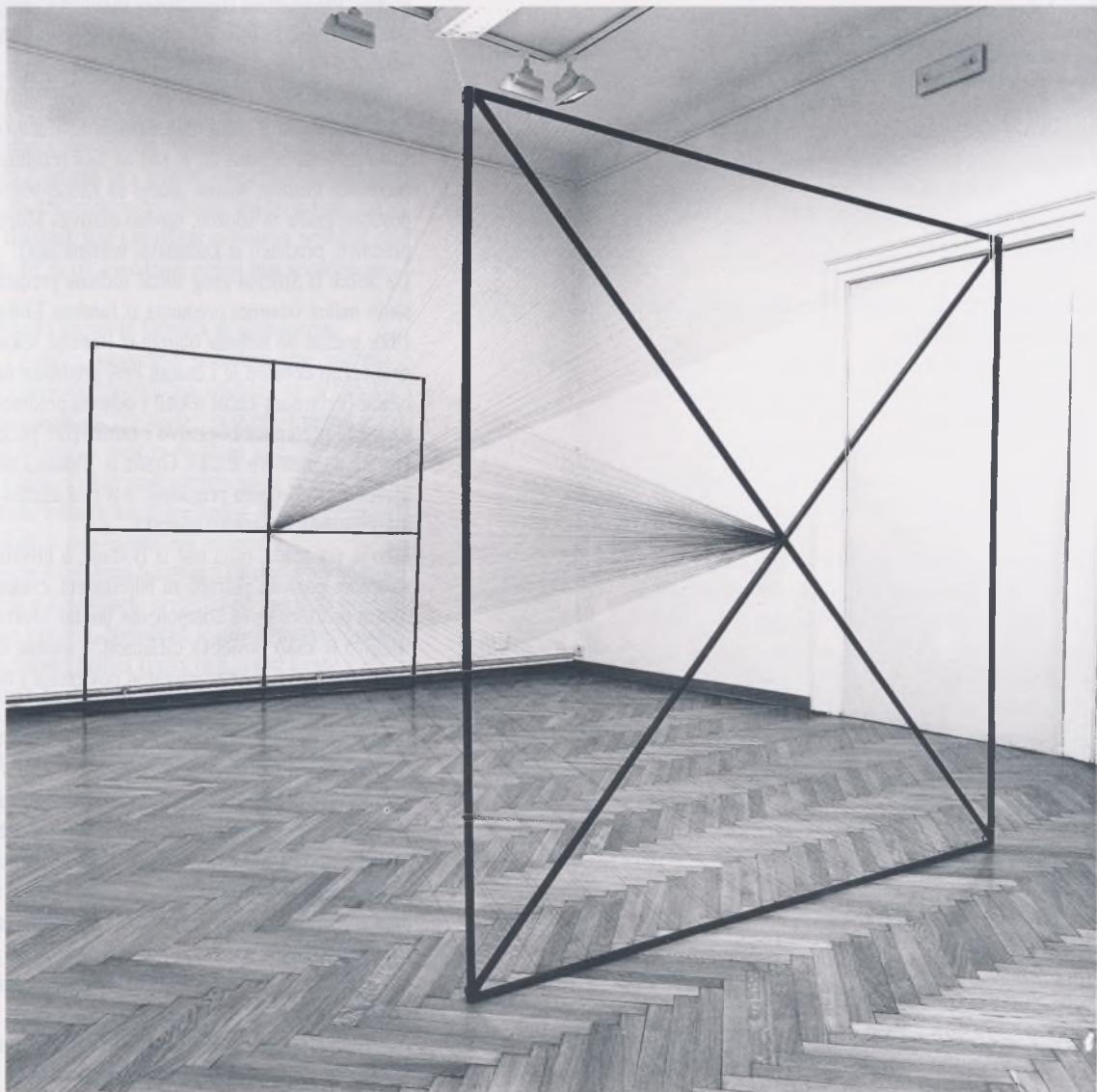
Zbog nepostojanja prikladne muzejske zgrade Muzej suvremene umjetnosti ne može trajno izložiti umjetnine iz svojih zbirki. o dugoročnim negativnim posljedicama te činjenice ovom prilikom nije potrebno govoriti.

Od prosinca 1954. godine kada je utemeljen pod nazivom Gradska galerija suvremene umjetnosti, do danas Muzej suvremene umjetnosti sustavno prikuplja, izlaže, dokumentira te muzeološki znanstveno obraduje djela i pojave unutar korpusa nacionalne, odnosno međunarodne suvremene umjetnosti.

U zbirkama Muzeja suvremene umjetnosti nalazi se više od 4.000 umjetnina. 1959. godine postavljena je izložba Presjek fundusa Gradske galerije suvremene umjetnosti od pet godina otkupa 1954.-1959. Bila je to prva u nizu izložaba kojima je tijekom 42 godine svoga postojanja Muzej suvremene umjetnosti javnosti pokazivao radove hrvatskih i inozemnih umjetnika koje je nabavio za svoje zbirke.

Zadnja takva izložba pod nazivom Akvizicije Muzeja suvremene umjetnosti 1986.-1991. bila je postavljena u prostoru na Katarininom trgu br. 2 početkom srpnja 1991. godine, ali je zbog neposredne ratne opasnosti morala biti zatvorena tri dana nakon otvorenja. Nastojeći pratiti recentnu produkciju, Muzej je otkupljivao radove izlagane ne samo u vlastitom, nego i u drugim izložbenim prostorima. Osim toga nabavljeni su i djela nastala tijekom cijelog 20 stoljeća, čija je prisutnost u zbirkama Muzeja neophodna za recepciju moderne i suvremene umjetnosti uopće. Izložbom Akvizicije 1991.-1996. javnosti se pokazuje izbor radova iz zbirki Muzeja suvremene umjetnosti koji su otkupom i poklonima nabavljeni u razdoblju od srpnja 1991. godine do prosinca 1996. Zbog više nego neprikladnih prostornih mogućnosti ovom izložbom pokazuјemo samo 22 od 402 novonabavljena rada.

Primljeno: 7. 4. 1997.

Vesna Pokas
Let-letargo, 1992.
željezo, niti
snimio: Boris Cvjetanović

Sanja Ivezković
Resnik
video instalacija
snimio: Boris Cvjetanović

ETNOGRAFSKA ZBIRKA ŠOKACA SRIJEMA I BAČKE U MUZEJU SLAVONIJE U OSIJEKU

Vlasta Šabić
Muzej Slavonije
Osijek

Tema 50. obljetnice ICOM-a, i Međunarodnog dana muzeja 1996. godine - "Danas sakupljamo za sutra" - na različite načine prožima brojne djelatnosti muzeja, predstavljajući zapravo njihovu bit. Stoga se Etnografski odjel Muzeja Slavonije u Osijeku, izložbom otvorenom uoči Međunarodnog dana muzeja, 17. svibnja 1996. godine, lako uklopio u ovu temu.

Izložba pod nazivom "Iz etnografske baštine Šokaca Srijema i Bačke (Gibarac, Kukujevci, Bodani)" prezentirala je građu iz dvaju gotovo susjednih sela - Gibarca i Kukujevaca u Srijemu, te Bodana u Bačkoj. Poticaj za realizaciju izložbe posredstvom Regionalnog ureda za prognanike dala je Zavičajna udruga Gibarac u Osijeku, osnovana u veljači 1996. godine. Predmetima iz privatnog vlasništva prognanih i izbjeglih Gibarcana i Kukujevčana željelo se predstaviti njihovo naslijede i identitet. Građa tako ujedno utjelovljuje očuvanje i življenje tradicije, a najbolja potvrda tome je što su ti predmeti doneseni prilikom preseljenja. I u tom se, dakle, smislu izložba uklopila u temu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, osobito kada uzmemo u obzir da je rad na njoj rezultirao i darivanjem pojedinih predmeta Muzeju. Naime, mnogi su Kukujevčani i Gibarčani prilikom posudbe grade za izložbu, ujedno darovali Muzeju dio eksponata (odjevni predmeti, predmeti iz kućanstva, uskrsna jaja).

Uz Šoke iz Srijema zbog slične sudbine predstavljeni su i oni iz Bačke, no samo malim izborom predmeta iz fundusa Etnografskog odjela otkupljenih 1995. godine od iseljene obitelji iz Bodana, šokačkog sela u Bačkoj. Uz ovaj otkup dobiven je i znatan broj predmeta na dar. Riječ je o većoj cjelini (uglavnom kućni tekstil i odjevni predmeti), koja kao dio obiteljskog naslijeda prezentira bogatstvo i raznolikost pučkog stvaranja i življenja Hrvata na prostoru Bačke. Građa iz Bodana bit će obrađena i prezentirana drugom prigodom, a u ovu izložbu uključena je samo informativno s nekoliko izložaka.

Iako je sva grada, osim one iz Bodana, u privatnom vlasništvu, jasna je u stručnom pogledu potreba za bilježenjem, evidentiranjem i obradom ove, na našem prostoru nove komponente unutar hrvatske etnografske baštine. Vidljivo je kako raznolika djelatnost, u ovome slučaju izložba i otkup, pridonose osvješćivanju, stjecanju povjerenja i dodatnom informiranju javnosti o mogućnostima, obraćanju muzejima s namjerom darivanja, prodaje ili suradnje - a kojima je cilj: "danas skupljati za sutra".

Rad na izložbi uključivanjem privatnog vlasništva, svojim pedagoškim djelovanjem pridonosi svijesti o značaju vlastitog naslijeda kroz određeni predmet. Tako predmet prezentiranjem na izložbi dobiva na značenju, jer ga bolje upoznajemo, što znači da neće biti odbačen ili uništen, a u slučaju prodaje veća je vjerojatnost da će biti ponuđen muzeju. Svijest da darivanjem muzeju osiguravaju budućnost predmetima koji više ne ispunjavaju osnovnu funkciju dolazi do izražaja upravo u ovakvim prigodama, osobito ako je riječ o manje upućenim ljudima koji nisu suradivali s muzejima.

Izložbena grada obuhvaća predmete uglavnom iz prve polovice 20. stoljeća. Uz ženske i muške nošnje, pojedinačne odjevne predmete i obuću, veliku